

zwartkop in de onmiddellijke nabijheid daarvan. Al die nesten waren zonder eenigen twijfel geplunderd door het eenige gaaienpaar dat in mijn tuin broedde, welks nest ik in de u bekende dichte coniferen niet heb kunnen vinden, en 't welk veel te geslepen was om mij ooit onder schot te komen.

In 1903 was het niets beter; ook toen hebben de gaaien bij mij afschuwelijk huisgehouden, en vooral hadden ze het voorzien op de kale jongen van zwartkop en spotvogel, die destijds nogal talrijk waren.

Meerkollen zijn buitendien, ondanks hun schuwheid, zeer brutaal. In 1903 had een witte kwikstaart een nest gemaakt (2e broedsel) op het weinige centimeters breede (!) balkon boven de voordeur van mijn huis. Er waren daarin drie eieren. Aangezien ik in eenige dagen geen der twee oude vogels gezien had, keek ik eens in het nest en vond er nog slechts één ei in dat gebroken was en waaraan nog duidelijk het spoor van den snavelhouw van de gaai te zien was.

Al mogen nu de gaaien hun jongen soms met schadelijke insecten voeren, dan valt dit beetje voordeel toch geheel in het niet bij datgene wat al de jonge zangvogels, die vernietigd werden, hadden kunnen geven, indien ze groot geworden waren.

In den winter, wanneer er geen jonge vogels zijn, ontzien de meerkollen zich niet volwassen kleinere vogels aan te vallen. Ook dit feit ziet men niet dikwijls gebeuren; het geluk moet ons daarbij dienen. Ik heb het toch wel waargenomen. Den 19 December 1891 zag ik een gaai een mannelijken sijs grijpen op geen tien pas van mij af, en hem met een paar geweldige snavelhousen den schedel verbrijzelen om bij de lekker smakende hersens te komen. U ziet meteen hieruit hoe goed het is een ornithologisch dagboek te houden; het bijschrijven daarvan kost dagelijks hoogstens vijf minuten en later heeft men een vriend daarin dien men telkens met succes kan raadplegen.

Het doden van oude vogels door gaaien maakte onlangs nog het onderwerp uit van eene mededeeling in een mijner duitsche tijdschriften.

Ten slotte kom ik thans, waarde collega, aan de vruchtenvernietiging. Vooral in de jonge erwten kunnen de meerkollen danig huis houden; leest u daarover Sharpe maar weer eens na. Toen ik nog te Lisse woonde, hing ik altijd in mijn erwten een paar doode gaaien op als afschrikking en dat hielp dan ook wel.

In 1904 waren omstreeks 10 Juni de jongen van het verderfelijke gaaienpaar in mijn tuin alhier uitgevlogen, zes stuks liefst. Ik zag ze voor 't eerst den 12^{en} met de beide ouden in de eiken. In den tijd die nu volgde, ging de heele lieve familie mijn erwten plunderen, daarin trouw ter zijde gestaan door een gezin appelvinken en de onvermijdelijke musschen. U zult wel begrijpen dat ik aan die liefhebberij spoedig een einde heb gemaakt.

Niet alleen peulvruchten, maar ook vele andere zijn van der meerkollen gading; die vogels zijn heusch niets dan ellendige roovers.

De Engelschen, praktisch als altijd, hebben een manier uitgevonden om eenig nut van deze beesten te plukken. U weet dat de Britten in hun snelstroomende rivieren en beken, vooral in Schotland, veel doen aan de forellenvangst met den hengel. Als aas gebruiken zij daarvoor kunstvliegen en die kunnen ze het best maken van de blauwe gaaienveertjes. En zoo dienen de brutale roovers van bosch en tuin nog na hun dood om een smakelijken schotel op de tafel der vischlieffhebbers te brengen.

Waarde heer Thijssse, het spijt me voor u. U hebt met uw gaaienvriendschap alle ornithologen en alle tuinbazen

tegen u. Ik raad u, kiest liever een minder kwaadaardige diersoort uit om vriendschap mee te sluiten. Maar als u het bij de gaaien houdt, doe mij dan het genoegen, haal ze bij mij weg en breng ze in uw eigen tuin over, dan zal ik u als contra-beleefdheid eens bij mij uitnoodigen om de gaaien in mijn verzameling te zien, een heele rij, allen verschillend, vooral in de teekening van den kop, exemplaren uit Nederland, uit Tunis, uit den Kaukasus, van den Amoer, van Japan, enz., erg, erg mooi. En deze plunderen geen nesten meer en stelen geen vruchten meer. Als studieobjecten zijn ze nuttig en interessant.

Met ornithologischen groet

Uw zeer dw.

SNOUCKAERT.

Zeer geachte heer Snouckaert.

Die boeken heb ik natuurlijk allemaal gelezen en nog een heele boel meer, o. a. Macpherson's Pheasant, waarin de gaai figureert als een „harmless insectivorous bird” en Maxwell's Memories of the Months, waarin die hartstochtelijke jager en visscher vertelt, hoe hij met groote moeite en kosten de gaaien op zijn landgoederen weer heeft ingevoerd, nadat ze door haatdragende keepers waren weggeschoten.

Dat gaaien wel eens nesten plunderen en vogels doden, heb ik geen oogenblik betwijfeld en dat wordt dan ook weer door uw verdienstelijke en accurate waarnemingen buiten kijf gesteld. Maar waar ik wel tegen opkom, dat is de helaas maar al te algemeene opinie, dat de gaai bij voorkeur, en in den broedtijd bijna uitsluitend, vogels en eieren zou bemachtigen. Indien dat het geval was, dan zou hier in de duinstreek, waar zomer en winter de gaaien in overgroot aantal voorkomen, geen enkel broedsel van kleine zangvogeltjes meer gelukken. En dat daarvan geen sprake is, dat getuigt de groote vogelrijkdom hier, want we hebben nu alweer meer nachtegalen dan het vorig jaar. Ook geloof ik stellig, dat de gaaien veel minder nestroof zouden plegen, indien de moderne landbouw, tuinbouw en tuinaanleg de kleine zangvogeltjes niet de gelegenheid benam, om hun nestjes behoorlijk te verbergen.

En wat nu het zingen betreft: ik kan begrijpen, dat ze iederen keer, wanneer ze u zien, een helsch geschreeuw aanheffen, dat doen ze altijd, als er gevaar dreigt. Maar mij tellen ze niet en zoo is het dan verscheidene malen gebeurd, dat ik de zingende gaaien van zeer nabij heb kunnen beluisteren; mijn dagboeken zitten vol zingende gaaien. Onlangs nog zat er in den voormiddag een op het buiten Karmel te zingen op een lagen beukentak. En vlak onder hem, geen drie meter van hem af liepen in het gras twee koolmeesjes en twee bastaardnachtgalen, die daar ook hun idylle opvoerden en door den snooden roover in geen enkel opzicht werden lastig gevallen.

In één opzicht ben ik het volkomen met u eens en wel dat de gaaien een uiterst interessant onderwerp van ornithologische studie vormen. En dat niet alleen om hun veeren, maar vooral om hun levenswijze; hun veelzijdigheid, hun semi-sociale gewoonten en de raadselachtige manier, waarop zij in sommige jaren zich hier en daar in onbegrijpelijk groot aantal kunnen vertoonen.

Hieronder volgen nog eenige getuigenissen en het ligt in den aard der zaak dat er à charge meer gezegd wordt dan à decharge, maar in ieder geval kunnen wij er van verzekerd zijn, dat deze gedachtenwisseling leiden zal tot een juister waardeering van mijn bonten tuinvriend.

Met vriendelijken groet

Uw Dw.

JAC. P. THIJSSE.